

Nr 11.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående en revision av gällande kreditutfästelser gentemot utlandet.

Uti en inom andra kammaren väckt, till utrikesutskottet hänvisad motion, nr 293, av herrar *Ljungqvist* och *Henriksson* hemställas, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsam undersökning rörande möjligheterna att med hänsyn till landets försämrade ekonomiska läge få till stånd en revision av gällande kreditutfästelser gentemot utlandet».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har gjort den i motionen väckta frågan till föremål för en ingående prövning. För att erhålla en fullständig bild av från svensk sida gjorda kreditåtaganden och för att bilda sig en uppfattning beträffande möjligheterna till en omprövning av dessa åtaganden har utskottet berett sig tillfälle taga del av föredragningar från de myndigheter, vilka synts vara i tillfälle klarlägga hithörande förhållanden. Sålunda har utskottet erhållit redogörelser från *dels* Sveriges riksbank rörande den svenska kreditgivningen till utlandet sedan krigsutbrottet 1939, *dels* exportkreditnämnden rörande av nämnden utfärdade garantiförbindelser m. m., *dels* ock utrikesdepartementet rörande det aktuella läget i vad avser genomförandet av det mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union träffade kreditavtalet av den 7 oktober 1946. Utskottet har jämväl tagit kännedom om läget i vad avser 1945 års svensk-brittiska betalningsöverenskommelse jämte tilläggsavtal. Därjämte ha ministern för utrikes ärendena och statsrådet och chefen för handelsdepartementet lämnat utskottet upplysningar.

Vid behandlingen av motionen har utskottet kunnat konstatera, att vissa från svensk sida sedan 1939 beviljade krediter numera antingen återbetalats eller från svensk sida efterskänkts. Det senare är fallet med vissa krediter, som lämnats till Danmark och Norge. I vad avser andra till utlandet lämnade krediter har utskottet kunnat konstatera, att i flertalet fall överenskommelser rörande kredittidens längd samt i allmänhet även rörande återbetalningsvillkoren förefinnas. Däremot ha i några fall dessa villkor — med hänsyn till det vid tiden för krediternas beviljande rådande oklara ekonomiska läget — icke definitivt fastställts. Två av de mera betydande krediterna, den svensk-ryska varukrediten och den Storbritannien inom ramen för gällande svensk-brittiska betalningsavtal lämnade krediten, tillhöra den förstnämnda gruppen. Beträffande den andra gruppen har utskottet

under motionens behandling erfarit, att förhandlingar om återbetalningsvillkoren förutses äga rum under innevarande år.

Motionärerna ha hänvisat till den försämring, som inträtt i vårt lands ekonomiska läge, och med utgångspunkt härifrån hävdad angelägenheten av att Sveriges kreditutfästelser gentemot utlandet och därmed förknippade villkor om återbetalning m. m. underkastas en revision. För detta ändamål föreslå motionärerna, att en skyndsam undersökning företages rörande möjligheterna att företaga en sådan revision. Utskottet är väl medvetet om att betydande svårigheter f. n. göra sig gällande inom svenskt näringsliv. Efter de upplysningar utskottet erhållit angående utvecklingen av vår kreditgivning anser utskottet icke den av motionärerna begärda allmänna undersökningen erforderlig. Utskottet har därvid uppmärksammat, att gällande överenskommelser innebära, att återbetalningar förutses under de närmaste åren, varigenom betydande lättnad i nu utestående kreditbelastning föranledes. Utskottet vill i detta sammanhang uttala sin tillfredsställelse med att förhandlingar om fastställande av återbetalningsvillkoren — där sådana ännu ej fastställts — planeras ävensom betona vikten av att sådana förhandlingar så snart som möjligt komma till stånd. Slutligen finner utskottet det uppenbart, att den långsamma återhämtningen i världen och vårt eget lands nuvarande ekonomiska läge gör det utomordentligt angeläget att undvika en ökning av vår redan avsevärda kreditbelastning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 293 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 maj 1948.

På utrikesutskottets vägnar:

RICKARD SANDLER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Sandler, Björnsson, Lindström, Andersson, Ivar, von Heland, Bergvall och Nordenson samt

från andra kammaren: herrar Pehrsson-Bramstorp, Ohlin, Fast, Hagberg, Wallentheim och Wiberg.